

כ"ג סיון תשע"ח
06 יוני 2018

לכבוד

[Redacted Name]

שלום רב,

הנדון: בקשה לקבלת מידע

הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים – רכש ציבורי

סימוכין: פנייתך מיום 23.4.18

ראשית, תודה על מכתבך.

בפנייתך, ביקשת מידע אודות הגדלת השתתפותם של עסקים קטנים ברכש ציבורי.

להלן התייחסות היחידה המקצועית הרלוונטית לבקשתך, קרי הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים במשרדנו – הכלכלה והתעשייה –

הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים (להלן – "הסוכנות") מקיימת פעילות נרחבת במטרה להסיר חסמים בתנאי סף של מכרזים ממשלתיים, ולעידוד השתתפותם של עסקים קטנים ובינוניים ברכש. יעדי הסוכנות להטמעת שינויים בחקיקה ובהוראות תכ"ס (הנחיות משרד האוצר בנושא התקשרויות ומכרזים) הושלמו, ומתקיים מעקב שוטף אחר מכרזים המתפרסמים, כפי שיפורט להלן:

בהתאם להחלטת ממשלה 3409 מיולי 2011 לעידוד עסקים קטנים ובינוניים, פורסמה הוראת תכ"ס 7.12.7: שילוב עסקים קטנים ובינוניים במכרזים ממשלתיים שמנחה את ועדות מכרזים לבחון האם ההתקשרות מתאימה לעסקים קטנים ובינוניים ולקבוע תנאי סף שאינם מהווים חסם.

על ועדת המכרזים להתייחס להיבטים הבאים:

- אפשרות פיצול המכרז לפי סוגי השירותים או לפי אזורים גיאוגרפים.
- מתן אפשרות לביצוע השירות באופן חלקי או מלא באמצעות קבלני משנה.
- בחינת דרישות תנאי הסף בהיבטים של ותק, ניסיון, היקף פעילות והיקף יצור.

- קביעת אמות מידה באופן שאינו מהווה חסם לעסקים קטנים ובינוניים וכן אינו נותן עדיפות שאינה נדרשת מטיב השירות לעסקים גדולים.
- בחינת הדרישה לערבות וגובהה. כאשר בינואר 2017 הוכנס סעיף אשר אינו מאפשר גביית דמי השתתפות במכרזים בשווי נמוך מ- 50 מלש"ח.
- כחלק מההוראות שהוכנסו בינואר 2017, יחויבו משרדי הממשלה לפרסם נתונים אודות שילובם של עסקים זעירים, קטנים ובינוניים בהתקשרויותיהם בשנה שחלפה החל מאוגוסט 2018.

בחינת הסוגיות כאמור תובא לידי ביטוי בפרוטוקול ועדת המכרזים.

הסוכנות סורקת מדי שבוע את כל המכרזים הממשלתיים שפורסמו, ובמקרה שמתגלים מכרזים עם תנאי סף שמהווים חסם היא פונה לוועדת מכרזים בשאלות הבהרה.

משנת 2016 ועד היום, מצא הסוכנות לנכון להתערב בתנאי 35 מכרזים שהתאימו לעסקים קטנים ובינוניים במטרה לבטל חסמים ולאפשר השתתפותם. כל הפניות של הסוכנות טופלו על ידי המשרד יוזם המכרז. הסוכנות מתכוונת להרחיב את סקירת המכרזים גם למכרזים בתחום הרכש הציבורי.

תיקון 26 לחוק חובת המכרזים קבע כי ועדת מכרזים תבחן בכל התקשרות אם נכון לבצעה באמצעות עסקים קטנים ובינוניים ותפעל לשם התאמת מכרזים לעסקים אלו.

הסוכנות מציעה לעסקים שירותי יעוץ בתחום המכרזים במטרה לסייע להם להגיש הצעות למכרזים בצורה נכונה. כמו כן, במסגרת חוק זה הוכנסה הגדרה לחוק "לעסק קטן" ו-"עסק בינוני".

הסוכנות מפרסמת מיוזמתה מכרזים של משרדי הממשלה ונכון להיום אין תכנית להרחבה.

בנושא מכרזים ברשויות המקומיות – הסוכנות נמצאת בדיונים עם משרד הפנים, שהינו הסמכות הממשלתית בתחומים הנוגעים לשלטון המקומי, לצורך התאמת מכרזי השלטון המקומי לעסקים קטנים ובינוניים בדומה למכרזים המבוצעים על ידי המדינה (בתנאי הסף, עלויות הגשה וכדו').

בד בבד, הסוכנות, באמצעות מערך המעוף, פועלת ליצור פלטפורמות שונות המפגישות בין עסקים קטנים ובינוניים למוסדות ציבור (להלן – "מוסדות עוגן") באזור הגיאוגרפי של

פעילותם במטרה למסד ולהגדיל שיתוף פעולה ורכש ציבורי מספקים מקומיים. כיום מתנהלים שלושה פרויקטים מסוג זה, להלן:

✓ **"קונים ירושלמי"** – פרויקט דיגיטלי המופעל בשיתוף הסוכנות, המחלקה לקידום עסקים בעירייה, קרן בלומברג ומטה ישראל דיגיטלית - במשרד לשוויון חברתי, שמטרתו לעודד רכישה וצריכה מקומית בין עסקים מקומיים למוסדות עוגן בעיר על ידי הקמת פלטפורמה דיגיטלית שתאפשר חשיפת מאגר מידע אודות ספקים ועסקים וחיבור בין מוסדות העוגן והעסקים הירושלמים בעיר. במסגרת הפרויקט יינתנו שירותי סיוע ל-100 עסקים לשנה.

שירותי הסיוע יכללו: מיפוי וליווי עסקי - יעוץ פרטני של עסקים בנושא רכש ציבורי, תקינה, פיננסי ונושאים נוספים במטרה לגשת למכרזים.

כמו כן יינתנו 4 קורסים בנושא מכרזים, הגברת התחרותיות ביחס לענף, התקשרויות עם מוסדות וחברות, הוצאת תקנים (ISO) וכו'. ויועברו סדנאות יומיות בנושא רכש.

✓ **פיתוח אזורי בדרום (מוסדות עוגן)** – תכנית מוסדות העוגן שמטרתה למנף את הרכש של המוסדות המרכזיים בנגב כדוגמת בית חולים סורוקה, אוניברסיטת בן-גוריון, מפעלי כי"ל, רשויות מקומיות ועוד לטובת פיתוח הכלכלה המקומית וטיפול מצוינות בקרב עסקים קטנים ובינוניים בדרום.

בשנת 2016 ו 2017 נעשתה פעילות שטח נרחבת לקידום ויצירת שת"פ בין מוסדות עוגן לספקים בדרום.

✓ **תור הצפון** – פרויקט זה נועד להגדיל את הנגישות של עסקים קטנים ובינוניים להזדמנויות רכש של חברות ומוסדות באזור הצפון. לשם כך הופץ סקר ל-100 עסקים במרחב הצפון במטרה לבחון את צרכיהם.

הסקרים הניבו ממצאים ראשוניים שיוכלו לתת אינדיקציה לגבי מאפייני וצרכי העסקים כבסיס לגיבוש פתרונות לשיפור הממשק בין עסקים קטנים ובינוניים במרחב הצפון לבין ארגוני העוגן.

במקביל נקבעו 3 כנסי ספקים עם ארגונים שיהיו מוסדות עוגן בעלי צורך גבוה ברכש (חברת חשמל, מנה"ר של משרד הביטחון והטכניון).

עוד בנושא הרכש הממשלתי, ובהקשר לסעיף 4 בדוח מבקר המדינה, העבירה הסוכנות את "חוק מוסר התשלומים" שנכנס לתוקף בסוף יוני 2017.

משרד הביטחון וההגנה
המחלקה לביטחון המדינה

החוק קובע את מועדי התשלומים במטרה לצמצם את ימי האשראי שהעסקים נותנים ללקוחותיהם, בכללם גופים ציבוריים וממשלתיים.

חוק זה, שנכנס לתוקפו באמצע שנת 2017, כבר הביא לשיפור ניכר במוסר התשלומים במשק. מספר ימי האשראי הממוצעים שמקבלים העסקים מהספקים שלהם ירד באופן ניכר ועומד על 53 ימים, לעומת 63 ימים בשנת 2016.

ככל שיידרש מידע בנושאים הרלוונטיים לתחומי אחריותו של משרד הכלכלה והתעשייה, אשמח להיות לך לעזר גם בעתיד.

בברכה

יוסי זולפן,

הממונה על חוקי חופש המידע
משרד הכלכלה והתעשייה

העתק: עו"ד מורן מרקוביץ, הלשכה המשפטית
עו"ד אמל כולאב, הלשכה המשפטית